Gemeente Voorschoten

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	Z/23/076101/348129
Datum collegebesluit:	dinsdag 9 mei 2023
Datum commissievergadering:	donderdag 11 mei 2023-
Datum raadsvergadering:	donderdag 25 mei 2023
Soort Voorstel:	Raadsvoorstel
Onderwerp:	Wensen en bedenkingen oprichting Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's
Portefeuillehouder:	Burgemeester Stemerdink
Programma:	Veiligheid
Kernboodschap:	De veiligheidsregio's ervaren, als gevolg van interne en externe ontwikkelingen, problemen bij het inkopen en afhandelen van de ongevallenverzekering. Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's is opgericht waardoor veiligheidsregio's een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer hebben waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en schades kunnen afwikkelen. Voor het afdekken van niet-verzekerbare aanspraken heeft de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) een voorgenomen besluit genomen tot oprichting van de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's.
Bijlagen:	1: Wensen en bedenkingen oprichting Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's 2: Brief gemeenteraden Oprichting Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's 3: Modelontwerpbesluit oprichting Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's
Beslispunten:	De raad besluit wensen en bedenkingen aan de Veiligheidsregio Hollands Midden naar voren te brengen over de oprichting van Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's zoals verwoord in de bij dit besluit behorende brief.
Relatie met:	Raadsbesluit 17 februari 2022 waarin de raad de wensen en bedenkingen kenbaar heeft gemaakt ten aanzien van de oprichting en deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's.

Inleiding en samenvatting

De veiligheidsregio's ervaren als gevolg van interne en externe ontwikkelingen problemen bij het inkopen en afhandelen van de ongevallenverzekering. De verzekeringsmarkt 'verhardt', hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan. Daarnaast is gebleken dat de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring. Om invulling te geven aan deze uitdagingen is gestart om via landelijke samenwerking, antwoord te vinden op bovenstaande ontwikkeling.

Geschetste toekomstige situatie

De geschetste toekomstige situatie is ten eerste dat de veiligheidsregio's een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer (Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's) hebben waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. Ten tweede is het dat de veiligheidsregio's een waarborgfonds (Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's) hebben waarmee zij gezamenlijk de Landelijke Aanspraken na Dienstongevallen financieren voor zover deze niet verzekerd zijn. Voor deze toekomstige situatie dienen er twee stichtingen opgericht te worden, de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's.

Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's

De Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's is op 12 oktober 2022 opgericht. Hiervoor heeft de gemeenteraad van Voorschoten op 17 februari 2022 haar wensen en bedenkingen aan de VRHM kenbaar gemaakt.

Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's

De VRHM heeft op 20 april 2023 een voorgenomen besluit genomen tot oprichting van de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's. Conform artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen besluit het Algemeen Bestuur van de VRHM pas over de oprichting van een stichting nadat aan de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het Algemeen Bestuur te brengen. Met dit besluit worden de wensen en bedenkingen met betrekking tot oprichting van de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's aan het Algemeen Bestuur van de VRHM naar voren gebracht. De VRHM heeft in haar brief (bijlage 2) verzocht om binnen 6 weken na toezending een reactie te geven. Daarmee staat de aanlevertermijn van de zienswijze gepland vóór 1 juni 2023. Het is daarom de bedoeling om de zienswijze al te behandelen in de commissie B&B van 11 mei en de raad van 25 mei 2023.

Met het waarborgfonds kunnen veiligheidsregio's gezamenlijk de Landelijke Aanspraken na Dienstongevallen financieren voor zover deze niet verzekerd zijn. Deelname aan het waarborgfonds is vrijwillig. Deelname van een beperkt aantal veiligheidsregio's is overigens al opportuun om het waarborgfonds op te richten, omdat de niet-verzekerbare aanspraken die gelden op grond van Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen anders door de individuele veiligheidsregio gedragen worden. Beoogd wordt dat de deelnemende veiligheidsregio's jaarlijks een bijdrage storten in het waarborgfonds. Indien er op grond van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen een uitkering dient te worden gedaan aan een medewerker die een dienstongeval is overkomen én deze aanspraak niet gedekt wordt door de ongevallenverzekering, dan volgt een betaling uit het waarborgfonds aan de veiligheidsregio. De veiligheidsregio gebruikt deze vergoeding vervolgens om de aanspraak van de desbetreffende medewerker mee te betalen.

Financiële consequenties
Het risico dat voor niet-verzekerbare aanspraken een beroep moet worden gedaan op de algemene reserve van de VRHM neemt af. Echter stijgen de kosten voor de VRHM met € 30.000 per jaar. Deze extra kosten kunnen opgevangen worden binnen de huidige begroting van de VRHM.

Advies aan de raad

- Instemmen met de oprichting van Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's;
- Aandacht te vragen om:
  1. tussentijds geïnformeerd te worden wanneer er wordt afgeweken van de kostenneutrale financiering;
  2. verbinding te houden met de regio door kernpunten uit de begroting en jaarverslag van de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's op te nemen in de P&C stukken van de veiligheidsregio.

Vervolg oprichting Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's
Het Algemeen Bestuur van de VRHM neemt op 29 juni een definitief besluit over de oprichting van Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's. De formele oprichting van het waarborgfonds volgt zo spoedig na de definitieve besluitvorming in het Veiligheidsberaad. Beoogd wordt om het waarborgfonds per 1 januari 2024 operationeel te hebben met het oog op de invoering van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen en de ingangsdatum van de gezamenlijke ongevallenverzekering

Beoogd effect
Aan de raad wordt gevraagd om een zienswijze aan te leveren op de oprichting van Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's. Het beoogd effect is dat het bestuur van de veiligheidsregio de lokale wensen van de gemeenteraad Voorschoten meeneemt in de besluitvorming.

Argumenten
1.1. De veiligheidsregio's ervaren als gevolg van interne en externe ontwikkelingen problemen bij het inkopen en afhandelen van de ongevallenverzekering
- De dekking van de ongevallenverzekering sluit niet in alle gevallen (meer) aan bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als de medewerkers hebben;
- de verzekeringsmarkt 'verhardt', wat inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan;
- de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's is veelal kwetsbaar ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring.

1.2. Verwachte besparing en gedeeld financieel risico
Naar verwachting levert de samenwerking van veiligheidsregio's in de stichtingen behalve een efficiency- en kwaliteitsslag op termijn ook een besparing op doordat de verhouding schade-premie ongevallenverzekering ongeveer 1:2 is.
Met deelname aan het waarborgfonds worden de financiële risico's bij de niet-verzekerbare aanspraken die gelden op grond van Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen gedeeld onder de deelnemende veiligheidsregio's. De veiligheidsregio hoeft niet meer zelf volledig als individu de kosten te dragen.

1.3. Deelname sluit aan bij externe ontwikkelingen
Om invulling te geven aan deze uitdagingen is de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) het Project Risicomanagement & Verzekeringen gestart om via landelijke samenwerking, antwoord te vinden op bovenstaande ontwikkeling. Kort gezegd is het de bedoeling om:
- landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen;
- het collectief inkopen van één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken);
- een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken;
- het oprichten van een (landelijk) expertisebureau dat kan adviseren en bemiddelen;
- het aangaan van strategische samenwerkingsverbanden, w.o. met de VNG.

1.4. Het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio Hollands Midden is bevoegd tot het oprichten van een stichting
Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden is bevoegd tot het oprichten van een stichting indien de gemeenschappelijke regeling in deze mogelijkheid voorziet en dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht te zijn voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang.

De raden van de inliggende gemeenten worden op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen in de gelegenheid gesteld om hun eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de oprichting en deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's kenbaar te maken middels bijgevoegde brief (bijlage 2) en ontwerpbesluit (bijlage 3).

Kanttekeningen
1.1 De kosten voor de VRHM stijgen
De kosten voor de VRHM stijgen met € 30.000 per jaar. De extra kosten kunnen opgevangen worden binnen de huidige begroting van de VRHM.

Inwonersparticipatie en communicatie
In dit voorstel wordt geen burgerparticipatie toegepast omdat het conform artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen een zienswijze van de raad is.

Financiën
Voor het waarborgfonds is een verdeelsleutel overeengekomen op basis van inwoneraantal. Deze verdeelsleutel wordt na de eerste periode van 5 jaar geëvalueerd.

Het uitgangspunt bij de ontwikkeling is om de financiering vanuit landelijk perspectief kostenneutraal te laten plaatsvinden. Het vertrekpunt van elke veiligheidsregio ten aanzien van de financiering en verzekering van schades na dienstongevallen is verschillend. Voor veel veiligheidsregio's zal geen sprake zijn van stijgende kosten. Echter stijgen de kosten voor de VRHM met € 30.000 per jaar. Dit komt doordat de VRHM in de meest recente aanbesteding van de ongevallenverzekering een zeer gunstige aanbesteding had. De extra kosten kunnen opgevangen worden binnen de huidige begroting van de VRHM.

Het risico dat een beroep moet worden gedaan op de algemene reserve van de VRHM neemt af. Alleen in geval de veiligheidsregio een uitkering wil doen bovenop de aanspraken, die gelden op grond van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen, zal deze ten laste komen van de algemene reserve.

Juridisch kader

Conform artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen besluit het Algemeen Bestuur van de VRHM pas over de oprichting van een stichting nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het Algemeen Bestuur te brengen.

Risico's

Bij het uitgangspunt van kostenneutraliteit zal een zekere slag om de arm gehouden moeten worden. Dat komt omdat bij een complexe zaak zonder verzekeringsdekking de veiligheidsregio's een beroep moeten doen op de algemene reserve. Ook kan de premie ongevallenverzekering bij een volgende aanbesteding hoger uitvallen. Tot slot kan er meer schadelast zijn als er toevallig net een grotere groep personeel tegelijk letsel oploopt.

Duurzaamheid

N.v.t.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A.R. de Graaf,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerdink,
burgemeester

Besluit

Zaaknummer: Z/23/076101/348129

De raad van de gemeente Voorschoten;

Gelet op Artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 9 mei 2023,

gelet op het door de raad aangenomen amendement 208,

besluit:
Wensen en bedenkingen aan de Veiligheidsregio Hollands Midden naar voren te brengen over de oprichting van Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's zoals verwoord in de bij dit besluit behorende brief, met inbegrip van de volgende toevoeging:

3. De gemeenteraad vindt het van belang dat zowel door vrijwilligers bij hulpdiensten als door professionals werkzaam in de veiligheidsregio, in daartoe aangewezen en passende situaties, een beroep op het Waarborgfonds gedaan kan worden en dat hiervoor steeds de benodigde geldelijke middelen beschikbaar dienen te zijn.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op donderdag 25 mei 2023

de griffier,

drs. B.J. Urban

de voorzitter,

drs. N. Stemerdink